

Ardeaulul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Banca de Agricultură și Casa de Păstrare din Cluj își urgitează urcarea capitalului

Banca de Agricultură și Casa de Păstrare din Cluj, după cum mai amuțasem la timp, anul trecut și-a cerut autorizație, ca să-și urce capitalul. Acuma încheindu-și bilanțul de pe anul trecut, după rezultatele obținute, direcțiunea s'a decis, ca să urgiteze obținerea autorizației necesare.

În legătură cu acest eveniment amuțam, că banca în anul acesta, pe lângă filialele existente, este decisă, ca să-și mai înființeze

trei filiale noi în Salaj, după ce va obține autorizația necesară pentru urcarea capitalului

Banca de Agricultură și Casa de Păstrare din Cluj, de altfel în bilanțul de pe 1928,

evidențiază un foarte frumos rezultat comercial

care se poate constata și din faptul, că pe anul trecut s'a hotărât să se achite o dividendă de 17%, înregistrând un considerabil profit, care dovedește rentabilitatea acestui institut financiar important.

17 șazalékos osztaléket fizet a kolozsvári Mezőgazdasági Bank

A Kolozsvári Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár, mint már megirtuk, alaptőkeemelési engedélyt kért az elmúlt évben. Most, hogy a bank 1928. évi mérlegét összeállította, az igazgatóság az eredmények után elhatározta, hogy megsürgeti az alaptőkeemelési autorizáció iránti kérését.

A Mezőgazdasági Bank ugyanis tervehette, hogy a folyó évben az eddigi fiókintézetek megtartásával a Szilágyságban három új affiliációt állít fel. Az igazgatóság az affiliációk felállítását az alaptőkeemelési keresztlvítele után szándékszik megejteni.

A Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár 1928. évi mérlege nagyszerű üzleti eredményt mutat fel, s ennek legékesebb bizonyítéka az, hogy az igazgatóság az elmúlt évről 17 șazalékos osztalék kifizetését hozza javaslatba.

Szerződést kötöttek a pénzintézetek a devizaügyletek lebonyolítására

A minimális bizományi díj 20 lej

A Nemzeti Bank utmutatására és az egymás közötti konkurrenca kikerülésére a devizaforgalmi autorizációval rendelkező bankok szerződést kötöttek a devizaügyletek lebonyolítására vonatkozólag. A szerződést aláíró bankok kötelezték magukat, hogy devizavásárlásaiknál

a hivatalos Devizatőzsdé jegyzését betartják

és hogy minden egyes devizaeladásnál minimálisan két ezrelék bizományi díjat szednek. A minimális bizományi díj husz lej ügyletenként.

Távirati átutalásoknál a csekk és távirati idő közötti napokra minimálisan tíz șazalékos kama-

tot számítanak a bizományi díjon felül.

A bankok közötti ügyleteket a jelen szerződés nem érinti, valamint a magánfelektől történt devizavásárlásokat sem, amelyek azonban nem történhetnek a megállapítottnál magasabb árfolyamon.

A szerződés tizenöt napi felmondást állapít meg és az aláíró bankok kötelezik magukat, hogy

a szerződést alá nem író bankokkal nem bonyolítanak le devizaügyleteket.

Azok a bankok, amelyek esetleg később devizaautorizációt kapnak, hozzájárulnak a szerződéshez.

Reglementarea înființării de bănci noi și a funcționării celor existente

Desele insolabilități și prăbușiri bancare înregistrate în anii din urmă în țara noastră au adus pe tapet chestiunea întocmirii unei legi bancare.

Scopul acestei legi ar fi să reglementeze înființarea de bănci noi și funcționarea celor existente.

Guvernul actual este preocupat adânc de această problemă, pe care va căuta să o soluționeze printr-o lege bine studiată, care

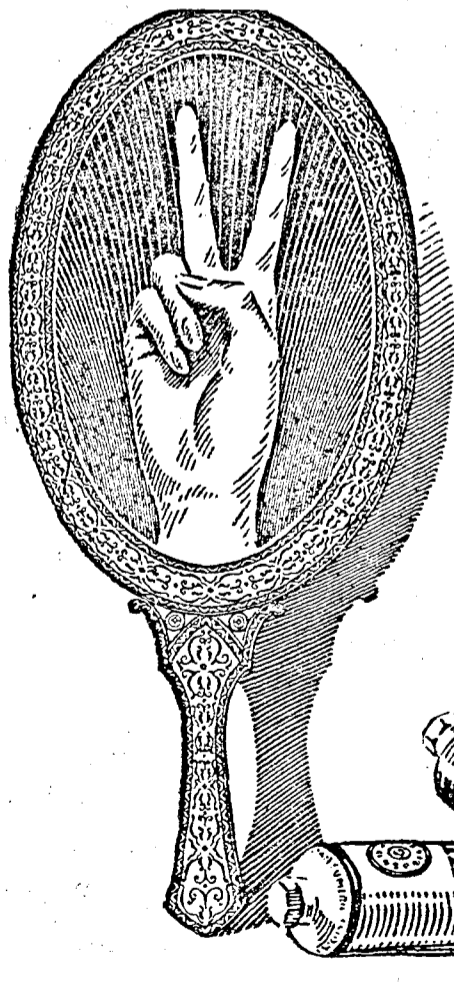
respectând toate drepturile existente ale băncilor să reglementeze însă înființările de bănci noi și funcționarea lor,

să pună publicul și viața economică la adăpostul pierderilor suferite pe urma prăbușirilor bancare, provenite din gestiuni ușuratică, necontrolate, cari atrag ruina atâtor clienți, firme și gospodării dela orașe și sate.

O lege bancară bazată pe un temeinic studiu asupra situației va avea darul să asigure piața internă de sguduire și va forma un nou pas spre normal.

Erdélyben visszaállítják a kényszer-egyezségi eljárást

Parlamentü körökben komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy Erdély területére visszaállítsák a kényszer-egyezségi eljárást. Különösen az erdélyi képviselők szorgalmazzák a tervnek mielőbbi realizálását, mert meggyőződtek arról, hogy az erdélyi ipar- és kereskedelemnek föltétlenül szüksége van erre a csődöt megelőző eljárásra, mert ezáltal számtalan olyan fizetéképtelenség ügye nyerhet békés megoldást, amely ma, — a kényszer-egyezségi törvény eltörlése után csak a csőd megnyitásával oldható meg. Junian igazságügyi miniszter ígéretet tett, hogy ezt a kérdést a most megalkotandó kereskedelmi kódex keretein belül rendezni fogja s így Erdély kereskedelmének ez a sokszor, hangoztatott sérelme az új kódex parlamenti tárgyalásának kapcsán szintén megoldást nyer.

2 Creme sunt indispensabile,

pentru a putea da pielei îngrijirea cuvenită și cerută de frumusețea naturală.

Crème de chaque heure Elida a cărei utilizare e plăcută la orice oră, nutrește pielea, o apără și o vindecă. Nu lucește, nu este unsuroasă și nici lipicioasă. Dă pielei nuanța asemănătoare alabastrului.

Elida Coldcream ferește tenul Dv. în timpul nopții. Dă pielei grășimea necesară nutriției și o curăță în mod ideal. Înlătură asprimea și chiar peste noapte vindecă pielea crăpată.

Un tub costă Lei 45.—

Încercați-o, începând chiar de mâine dimineață!

CREMES ELIDA

Egymilliárd lej alaptőkével megalakul az országos jelzálog és hitelbank, mely törlesztési kölcsönöket nyújt a kis- és középbirtokosoknak

Az intézet élére az alapító külföldi tőkésék Vlad Aurél jelenlegi kultuszminisztert nyerték meg

Annak idején az erdélyi és bánáti agrár reformot oly módon kívánták a mai kormány tagjai, mint a nemzeti párt reprezentánsai megoldani, hogy Banca Agrară címen pénzintézetet alakítsanak, amelynek feladata a kisbirtokosok talpraállítása lett volna. Ez intézet az új birtokosoknak vetőmagvat, gépet, kölcsönt nyújtott volna, szóval ez ugyanúgy akart az új birtokos parasztság hóna alá nyulni, mint a cseh *Hipolecna Banca*, vagy a magyar *F. O. B.*

A bank jelzálog kibocsátási koncesszióját azonban nem sokára elkobozták.

Csak 8 éves per utján tudott a Banca Agrară az Averescu-kormánytól e pernek befejezése ellenében 65 milliós kártérítést kapni.

Pénzintézet híján a parasztság semmiféle pénzügyi támogatásban nem részesült és ez okozta, hogy 1918 év óta egymásután következő több évi rekordtermés ellenére is a román parasztság szegény.

A földreform által boldoggá tett parasztság in-séges, boldogtalan.

Még mindig tizezrével élnek paraszt családok, új birtokosok, akik még egy vályogházat sem tudtak építeni. Aki végig utazza Románia legnagyobb területét: Olteniát, ezrével talál 8—10 holdas birtokon silány kalibákban vergődő parasztokat.

Az új kormány már ellenzéki pozícióban tárgyalásokat folytatott külföldi tőkeérdekeltségekkel egy nagyarányú agrár intézet alakítása érdekében. Külföldi tőkecsoportok

örömmel folytatták e tárgyalásokat,

mert dr. Vlad Aurél, a Vajdakormány első pénzügyminisztere, külföldön többször leszögezte, hogy kormányrajutása esetén

a nemzeti parasztpárt a tőke biztosítására törvényes intézkedéseket léptet életbe

és pedig a telekkönyvet, a bírósági eljárások, követelések behajtására vonatkozó eljárásának meggyorsítását, továbbá azt az állami támogatást, mely ilyen intézet alapfeltétele.

És pedig: illetékmentesség, adómentesség és mindazon kedvezmények, melyek, külföldi hasonló intézeteknél megvannak.

Egymilliárd lej lesz az alaptőke

Az alapítás főirányítója *Dresdener Bank A. G.*, az intézet címe: *Országos Jelzálog és Hitelbank*. Alaptőkéje

egymilliárd lej, melyből a Dresdener 33 százalékot, az állam 33 százalékot,

olasz, francia, angol, holland és svájci érdekeltségek 5—5 százalékot jegyeznek.

A belföldi intézetek is jegyvezhetnek 1—2 százalékot.

Az új agrárintézet kölcsönt nyújt a kis és középbirtokokra, az érték 40—50 százalékig. De már a jó instrukciókkal ellátott gépi felszerelésekkel berendezett birtokoknál az épületekre és konstrukciókra is azok értékének 30 százalékáig ad kölcsönt.

E kölcsönök 35—40 éves annuitásra szólnak és kamatozásuk, beleértve a törlesztési részt is, 11—12 százalék.

Néhány hónap leforgása alatt tizenhétnél több nagy fizetéseképtelenség történt Brassóban

A nyomasztó gazdasági krízis válságba sodorta a rentabilitásáról ismert brassói piacot

Az „Ardealul Economic-Erdélyi Közgazdaság” brassói munkatársától

A közfelfogás szerint Erdély legszilárdabb és legkomolyabb piaca eddig a brassói volt, mely piacon évente csak szorványosan fordultak elő fizetéseképtelenségek.

A legutóbbi hetekben 17 nagyobb fizetéseképtelenségi eset történt Brassóban, amelyek alaposan megrázkódtatták a piacot.

Csődbe kerültek a „Bazar de ocazie” Gebauer W. & C. ruházati cikk, Schoger Viktor órás, Arz András fűszeres, Boltres & Co. tézsaárugyár, Trattner Kálmán nagyajtai, Csuka Mihály hosszufalusi textil, Száva A. nagyborosnyói, Hans Pröm feketehalmi asztalosárugyár, Szabó Gyula apácza téglagyár, amely cégek ellen a brassói törvényszék megnyitotta a csődöt.

Biróságon kívül kiegyeztek és egyezkednek hitelezőikkel: Indig Aron Teliu—keresztvári cég 40%-ra kiegyezett, Varró Ödön fogarasi textil-cég átlag 60%-ra kiegyezett, Braun Károly fakereskedő 30%-ra kiegyezett, Kammer Károly cég („Küchen Kammer”) 30%-os egyezségi ajánlatot tett, Els Márton szászvolkányi cég a napokban teszi meg ajánlatát, még pedig valószínűleg hosszabb moratóriumra vagy egyezsége.

Nagyösszegű bekebelezett kölcsönei miatt egyezkedni nem tud Sorgi József bornagykereskedő, kinek ingatlanait a hitelező bank elárvereztette. Vagyon hiányában üzletüket megszüntették és egyezkedni nem tudnak továbbá Varga & Co. részletáruház és Péterfy Aron maradékáruház.

A cégek nagy része többmilliólej passzával váltak fizetéseképtelenné, ami azt igazolja, hogy Brassóban alig fordul elő olyan inszolvenca, amely apróbb tőkéket érintene.

Guvernul

nu reduce colficientul vamal

Importatorii și comercianții își continuă acțiunea pentru reducerea colficientului

— Dela redacția noastră din Eucurești —

Ziarul „Ardealul Economic” anunțase săptămăna trecută, că importatorii și comercianții au pornit acțiune, cerând, guvernului, ca în legătură cu stabilizarea, să reducă și colficientul stabilit în aur pentru achitarea taxelor vamale la nivelul de 40. Reducerea

o ceruse ca să se fi-

Az alapító intézet már az alapítás évében, 1929-ben tartozik egy százmillió dolláros jelzálogkötvényt elhelyezni amerikai és európai jelzáloglevél kibocsátó tőzsdéken és ennek erejéig azokon a területeken, hol telekkönyv van, vagy ahol a tulajdonjog végleg be van iktatva, az új britokosok tulajdonjogába, ezen összeg erejéig hiteleket fog nyújtani. Tíz éven belül

az ilyen tempóban végrehajtott kibocsátás körülbelül 20 milliárd lej értékű hitelt jelent a mezőgazdaságnak,

kizárólag ezen jelzálog intézet útján és jelent egyúttal óriási építkezési fellendülést az agrár birtokok modern gépekkel, nemesített vetőmagvakkal való ellátását és egy új, becsületes agrár politikát.

Ennek a nagyarányú és széles perspektívájú tervnek kivételére a külföldi tőkésék felkérték Vlad Aurélt, aki az intézet új vezetője lesz.

trarea în vigoare a noului tarif vamal.

Guvernul a refuzat aprobarea reducerii coeficientului pentru ca să nu se reducă înainte de vreme veniturile vamale ale statului, stabilite în buget, iar de o parte, pentru că

reducerea ar fi favorabilă unor categorii economice, pe când altora le-ar fi des-avantajoașă.

Pe de altă parte însă guvernul intenționează să soluționeze chestia complet și nu parțial.

Cu ocazia introducerii în vigoare a noului tarif vamal însă

coeficientul se va stabiliza după cursul stabilizat al leului.

Comercianții și importatorii cu toate aceste nu sunt însă mulțumiți, ci continuă să pretindă imediată reducere a coeficientului.

Importatorii, după cum se anunță, în această chestie vor sesiza Tribunalul, dacă nu li-se va satisface cererea.

Desvoltarea automobilismului în România

În ultimul timp, automobilismul începe să se desvolte foarte intensiv și în România.

Intensificarea desvoltării automobilismului în România, se evidențiază și prin faptul, că zi de zi se înființează noi depozite de automobile și fântăne practice de benzină, garaje și magazine de accesorii. În urma acestor evenimente, era evident de necesar și un organ de branșe, care să spriginească interesele automobilismului la noi. În acest scop s'a editat revista „Bursa Automobilelor” în Cluj, Str. Memorandului No. 22, oferindu-se cu 120—100 și 80 lei anual, pentru ca și angajații să aibă ocazie să se orienteze asupra evenimentelor automobilismului.

Ötszázhetvenmillió feleslegget mutat Csehszlovákia 1928. évi zárszámadása

A csehszlovák kormány hivatalos kimutatása szerint a Csehszlovák államgazdaság 1928. évi zárszámadása 570 millió csehszlovák feleslegget mutat, habár a költségvetésben, csak huszmillió költségvetésre számítottak. Az adóhátralékok 2827milliót tesznek ki, míg a jövedelmi adóhátralékok összege 2703 millió. Magasabb nyereséget a következő állami vállalkozások mutatnak ki: dohányjövődék 240 millió, állami erdők 30 millió, államvasutak 22 millió, körmöcbányai pénzverde 270 millió. Az állam adóságai 1928. év végén 27.783.000 csehszlovákot tettek ki. Így néz ki egy gazdaságilag konszolidált állam gazdasági mérlege.

Olvassa a

Lemnul-t

xeze după cursul valutar oficial al valutei române.

În legătură cu acțiunea pornită, la Ministerul de Finanțe am fost informați, că

schimbarea coeficientului va avea loc numai odată cu in-

Restabilirea libertății comerțului

Revocarea legii speculei și reglementarea desfiacerei beuturilor spirtoase se cere cu insistență și de către Uniunea sindicatelor restauratorilor, hotelierilor, cofetarilor și debitanților de beuturi spirtoase

Limitarea numărului licențelor fabricelor de bere, de licheruri și alte beuturi spirtoase

O delegație a Uniunii sindicatelor proprietarilor de hoteluri, cafenele, restaurante, cofetării, cârciume, a plecat în 20 l. c. la București, pentru a-și prezenta doleanțele branșei, cerând remedieri dela ministerele de finanțe, interne, muncă, industrie și comerț.

Delegația, în care sunt membri conducători de ai sindicatelor din toate orașele ardeleni și bănățene, în frunte cu deputatul *Rudolf Brandsch*, în urma hotărârilor aduse în adunarea comitetului central,

insistă pentru respectarea dispozițiilor legii în vigoare din 1889, declarând ilegale ordonanțele ministeriale, contrare acestei legi.

Insistă să se transforme în conformitate cu dispozițiile imperative ale legii din 1889 toate licențele eliberate din 1923, numai pentru timpul mesei, pe baza unor ordonanțe ministeriale și vexațiunile la cari sunt expuși mereu restauratorii din partea unor organe financiare să se suprimă. Pretinde, ca să se aplice cu toată rigoarea dispozițiile acele ale legii, cari

interzic de a se acorda mai mult de o licență unei persoane,

iar dela acele persoane, cari au mai multe licențe de una, să se revoace toate, lăsându-li-se numai câte una, acordându-se aceste licențe persoanelor, cari sunt conducătorii localurilor pentru cari au fost date licențele amintite. Acest desiderat

se referă în special la fabricile de licheruri, bere și alte beuturi spirtoase,

cari în câte un oraș din Ardeal și Banat, au câte 10—15 licențe, periclitând existența profesiștilor. În legătură cu acesta mai cere, ca să se ia dispoziții, pentruca

fabricanții și engrosiștii de beuturi spirtoase să-și desfiacă produsele numai pentru detailiști

și nu și pentru particularii, cărora să nu le fie permis să le vândă cantități mai mici de 50 kgr.

Comerțul ambulant să se interzică sever, fiind imoral și dăunător

din punct de vedere sanitar. Instituțiile și particularii, cari fierb beuturi spirtoase să fie obligați, ca să-și scoată brevete, ca și aceia, cari dau vipt. Aceștia să aibă drept

să servească mâncări, numai în localurile lor, dar nici într'un caz a le duce la locuințe.

Aceste dispoziții sunt cu atât mai necesare, cu cât foarte

multe persoane dau masă, ca și restaurantele, pentru particulari, fără ca să aibă autorizație necesară în acest scop și fără ca să supoarte vre-un rizic ori să plătească impozit. În consecință

fac concurență neloială industriei restauratorice, fără ca să supoarte sarcinile și rizicurile,

pe cari le supoartă profesiștii. Aceste localuri particulare, evident, de asemenea sunt a se supune controlurilor sanitare și polițienesci.

Mai cere și

abrogarea legii speculei și a maximalizărilor

în legătură cu această lege, revocându-se și dispozițiile, cari prevăd, ca să se dea funcționarilor reduceri din prețurile scrise pe liste, fiindcă aceste dispoziții, contrare principiului libertății comerțului și industriei, avându-se în vedere, că alte ramuri comerciale și industriale nu sunt obligate la astfel de reduceri și nici nu pot fi, întocmai, ca și industria restruratorică. Funcționarii să fie bine retribuiți de către Stat din marile impozite, ce se încasează, fiindcă este jignitor pentru orice funcționar, ca să ceară și primească reduceri.

Cu încetarea stărei de asediu, cere ca

să se soluționeze și chestia orelor de inchi-

dere, conform normelor din timp de pace,

admițându-se totodată, ca să se țină localurile deschise și dumineci și sărbători, fără restricții, după ndtura lor.

Ministerul de Interne cu Nr. 15760—1928 a permis cafenelilor de cl. I ca să țină deschis până la orele 3 dimineața, restaurantelor de cl. I până la orele 2, iar celor de cl. II-a până la orele 1 dimineața, fără taxe de prelungire. Aceste dispoziții s'au luat la intervenția UPAR-ului, care a cerut, ca dispozițiile să se dea pentru toate orașele. Cu toate aceste dispozițiile s'au comunicat numai orașului Cluj. Avându-se în vedere, că pe baza egalității într'un stat, un oraș nu poate avea mai multe drepturi, decât altele, se cere, ca dispozițiile date de către Ministerul de Interne cu Nr. 15760—1928 să se estindă asupra cafenelilor și restaurantelor din întreg Ardealul și Banatul, după cum se inițiasă și să se restituie sumele achitate în acest scop, de când au intrat în vigoare aceste dispozițiuni.

În legătură cu aceste mai cere Ministerul Muncii, ca

să permită cârciumelor dela sate să țină deschis în sărbători și dumineci dela orele 12 și până la 7 seara, ca și în Vechiul Regat, avându-se în vedere, că legea repaosului duminical prevede

clar, că fără deosebire de localități, cârciumele pot să fie deschise dela orele 12 până la 7 seara în sărbători și dumineci. În consecință insistă pentru respectarea dispozițiilor legii amintite pe baza principiului egalității. Dispozițiile, pe cari le-a dat Ministerul Muncii cu Nr. 35617—1925, prin urmare sunt contrare legii și chiar iluzorii, fiindcă în noile teritorii dominează liniște perfectă. În decursul închiderii, cârciumelor la sate nu s'a redus consumația alcoolului, ci

s'a intensificat consumația beuturilor de contra-

bandă, cari se fabrică aproape în fiecare casă țărăneasă, fără să fie supuse impozitelor, controlului polițienesc și sanitar. Astfel în casele dela sate se fac orgii de beții în fața copiilor, orgii, cari în cârciume nu se tolerează.

Cere să se anuleze imediat impozitul pe spectacole, estins fără bază de drept și asupra cafenelilor și restaurantelor, avându-se în vedere, că aceste impozite în baza legii nu se pot percepe numai dela localurile, cari sunt aranjate exclusiv pentru distracții, pe când cafenelile sunt localuri pentru consumarea unor articole de prima necesitate, cari localuri nu pot fi considerate exclusiv de distracție, chiar dacă au și orchestre, după cum se poate constata și din decizia, pe care o dăduse Curtea de Apel din București în 24 Octomvrie 1928 cu Nr. 183.

Cere dispoziții, ca

să nu se mai verifice în fiecare an măsurilor de sticlă,

avându-se în vedere, că sticla nu-și schimbă dimensiunea nici la căldură și nici la răceală, încât nu are nici un rost verificarea în fiecare an a acestor măsuri de sticlă.

A Nagyváradí Agrár Takarékpénztár r. t. zárszámadása az 1928. érről

Vagyon		MÉRLEG-SZÁMLA		Teher	
Készpénz	11,161.881	Alaptőke	18,000.000		
Követelések pénztintézeteknél	5,348.389	Tartalékalapok:			
Váltókölcsonők	97,051.039	rendes tartalékalap*	7,350.000		
Adósok	64,373.947	kétes követelések tartaléka	2,400.000		
Kezességek	11,822.716	tisztviselői nyugdíjalap**	1,800.000	11,550.000	
Értékpapírok:		Betétek:			
saját tulajdon	408.734	könyvecskére	69,080.489		
tisztviselői nyugdíjalap értékpapírai	762.200	folyószámlán	51,188.471	120268960	
	1,170.934	Hitelezők		21,600.224	
Ingatlanok:		Visszleszámitolt váltók:			
Parcul Traian 6 sz. bérpalota		Banca Naționala a României-nél	7,395.772		
Bul. Reg. Ferd. 25. sz. bérpalota		külföldi pénztintézeteknél	3,338.923	10,734.695	
Str. Delavranca 20. sz. bérház		Kezességek		11,622.716	
és egyéb ingatlanok	9,333.730	Fel nem vett osztalékok		103.853	
Inkasszók, engedmények, letétek		Átmeneti kamatok		2,080.453	
nyilvántartási számlák	27,553.186	Inkasszók, engedmények, letétek			
Berendezés		és nyilvántartási számlák	27,553.186		
		Nyereség:			
		ez évi tiszta nyereség	6,438.183		
		kétes követelések tartalékába			
		helyezve	2,336.448	4,101.735	
		* Ezévi hozzájárulással Lei 8,000,000.—			
		** Lei 2,100,000.—			
		Kétes követelések tartaléka Lei 2,400,000.—			
		Lei 12,500,000.—			
	200062636				

Veszteség		NYERESÉG-VEZTESÉG SZÁMLA		Nyereség	
Tisztviselői fizetések és pótlékok	3,310.380	Nyereség áthozat a múlt évről	157.275		
Üzleti költség és adók	2,058.453	Tiszta kamattjövdelem, ház- és egyéb jövedelmek	11,655.741		
Tartalékolás kétes követelésekre az adótörv. 32. b. §-a alapján	2,336.448				
Nyereség:					
ez évi nyereség	6,438.183				
kétes követelések tartalékába helyezve	2,336.448				
	4,101.735				
	11,813.016				
					11,813.016

Nagyvárad, 1928. dec. 31. Fráter Zsigmond cégvezető, pénztárnok. Ifj. Horthy Dezső igazg. főkönyvelő. AZ IGAZGATÓSÁG: Ion Th. Florescu elnök. Dr. Justin Ardelean alelnök. Dr. Móric Ernő alelnök. Gyémánt Mihály, Grünstein Béla, Inze Lipót, Anastasiu Negulescu, Telegdy József, Dr. Demetrovics Elek vezérigazgató. A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG: Gerő Zsigmond, Lechner József, Dr. Vasile Maior.

CRITICA BILANȚURILOR

Stabilizarea nu a găsit nepregătite băncile ardeleni

Bilanțurile institutelor financiare evidențiază destul de elocvent, că băncile erau deja pregătite pentru toate eventualitățile stabilizării

Mureșana Institut de Credit și Economii S. A. Reghin cu capital social de 3 milioane lei și rezerve de 1.500.000 lei și-a încheiat bilanțul pe anul 1928 cu un profit net de 1.096.612 lei.

Banca Oșana S. A. Negrești, cu capital social de 3 milioane lei și rezerve de 39 mii lei, și-a încheiat bilanțul pe anul trecut cu un profit net de 213.420 lei.

Corvineana Institut de Credit și Economii Hunedoara și-a încheiat bilanțul cu un profit net de 1.306.481 lei, după un capital social de 3 milioane lei și rezerve de 3 milioane lei.

Sălăgeana Institut de Credit și Economii S. A. Jibou a realizat un profit net de 597.612 lei, după un capital social de 4 milioane și rezerve de 1 milion lei.

Goronul Institut de Credit și Economii S. A. Aiud cu capital de 5 milioane lei și rezerve de 2.200.000 lei și-a încheiat bilanțul pe anul 1928 cu un profit net de 1.252.690 lei.

Banca și Casa de Economii din Gheorgheni S. A. cu capital social de 5 milioane lei și rezerve de 1.300.000 lei și-a încheiat bilanțul pe anul trecut cu un profit net de 940.300 lei.

Banca Românească din Valea Somesului S. A. Dej cu capital social de 4 milioane lei și rezerve de 913.661 lei și-a încheiat bilanțul pe anul 1928 cu un profit net de 1.501.344 lei.

Banca de Credit din Dej S. A. și-a încheiat bilanțul pe anul 1928, după un capital social de 6 milioane lei și rezerve de 1.233.740 lei, cu un profit net de 853.213 lei.

Banca Poporală din Ciocova S. A. Ciocova și-a încheiat bilanțul pe anul trecut cu un profit net de 778.718 lei după un capital social de 5 milioane lei și rezerve de 2.273.327 lei.

Casa de Păstrare din Petroșani S. A. Petroșani având capital social de 10 milioane lei și rezerve de 3.538.172 lei, a realizat pe anul trecut un profit de 2 milioane 544.233 lei.

Casa de Păstrare a Județului Bihor și Banca de Economie S. A. Oradea și-a încheiat bilanțul pe anul trecut cu un profit net de 12.276.262 lei, după un capital vărsat de 52.500.000 lei și rezerve de 19.075.500 lei. La adunarea generală ordinară din 24 Februarie, direcțiunea va propune sporirea capitalului social la 100 milioane lei, prin emiterea alor 320 mii acțiuni noi cu nominal de 125 lei.

Banca Popolară din Lovrin S. A. Lovrin cu capital social de 2 milioane lei și rezerve de 1.797.647 lei și-a încheiat bilanțul pe anul trecut cu un profit net de 743.034 lei.

Casa de Păstrare și Credit din Reghinul-Săsesc și Jur S. A. cu capital social de 1 milion lei și rezerve de 329.870 lei și-a încheiat bilanțul pe anul trecut cu un profit net de 447.738.

Fabrica de ghetă „Derby“ din Oradea-Mare, una dintre cele mai puternice întreprinderi din România, care și are și distincția de furnizor al Curtei Regale, în bilanțul de pe anul 1928, ea și în anii trecuți își evidențiază, o foarte bună rentabilitate, dând dovadă, că se dezvoltă mereu. În bilanțul pe anul 1928, fabrica „Derby“ cu un capital societărilor de 6.250.000 și rezerve de 3.899.394 lei, evidențiază un profit net de 2.211.161 lei, din care plătește câte o dividendă de 24 lei, ca în anul trecut. Rezultatul frumos, se datorește priceperii, cu care dnii directori Nicolae Varga și Marcel Komor, știu să conducă și să desvolte întreprinderea. Adunarea generală a fabricii, are loc în 24 Februarie a. e.

Törvényrel szabályozzák a bankalapításokat és a pénzüintézetek működését

Már el is készült az új törvényjavaslat

A stabilizáció megvalósításával kapcsolatban a kormány a pénzüi piac normalizálására további intézkedéseket vett tervbe. Beavatott helyről származó értesülésünk szerint rövidesen

sor kerül a banküzlet szabályozására,

amely irányban már a liberális kormány is kísérletet tett. A liberális kormány által kidolgozott hanktörvény azonban olyan lehetetlen rendelkezéseket tartalmazott, hogy a javaslat sohasem került komoly tárgyalás alá.

A jelenlegi kormány teljesen

Fabrica de sticlă din Pădurea-Neagră S. A. în bilanțul de pe 1928, își evidențiază o foarte prielnică situație, fiind o puternică întreprindere, ce de decenii își continuă activitatea, cu rentabilitate. Cu un capital societărilor de 6 milioane, întreprinderea în 1928 și-a realizat un profit net de 1587.610 lei, din care pentru fondul de rezervă al pretensiunilor dubioase, a trecut 200.00 lei. Directorul executiv al fabricii, dl Wilhelm Ernyei, dezvoltă an de an întreprinderea ca un specialist rutinat și priceput.

Banca Bârzava S. A. Reșița cu capital social de 1 milion lei și rezerve de 7278 mii 286 lei, și-a încheiat bilanțul pe anul trecut cu un profit net de 633.409 lei.

Banca Târnavana S. A. Târnavă cu capital social de 200 mii lei și rezerve de 60 mii lei a realizat pe anul trecut un profit net de 108.113 lei. Cu ocazia adunării generale din 24 Februarie, direcțiunea va propune sporirea capitalului social.

„Sânmișoșana“ Bancă de Credit și Economii S. A. Sânnicolaul-Mare și-a încheiat bilanțul cu un profit net de 92.514 lei, după un capital social de 500 mii lei și rezerve de 151.550 lei.

Prima Casă de Economii din Giarmata cu capital social de 450.000 lei și rezerve de 191.747 lei și-a încheiat bilanțul pe anul trecut cu un profit net de 196.075 lei.

uj elvek szerint kívánja a bankügyleteket szabályozni. A pénzügyminiszteriumban

már majdnem teljesen készen áll az új törvényjavaslat,

amely hír szerint világosan körvonalozott feltételeket tartalmaz a bankügyletekkel való foglalkozással kapcsolatban.

A készülő banktörvény bizonyos mértékig megszigorító jellegű lesz

ugyan, de egyfelől respektálni fogja a szerzett jogokat, másfelől pedig biztosítani fogja a pénzüi piac zavartalan működését

Se reintroduce legal sistemul acordurilor forțate

Dl Iunian, ministrul justiției, a declarat că sistemul acordurilor forțate se reintroduce odată cu noul cod comercial

În cercurile parlamentare se lansează cu insistență ideea restabilirii regimului acordurilor forțate.

Realizarea acestei idei o urgitează în special

parlamentarii ardeleni, cari s'au convins, că în industrie și comerț este foarte necesară reintroducerea acordului forțat

ca să se poată evita falimentele transându-se în mod pacinic

chestiile de insolvențe, cari se pot aplana.

Dl Iunian, ministru de justiție, de altfel a declarat, că

va soluționa chestia reintroducerii acordurilor prin noul cod comercial.

În fine, deci, această doleanță a comerțului și industriei din Ardeal și Banat, se va remedia odată cu votarea noului cod comercial

Közgyűlések

Február 23. Szászrégenvidéki Takarékos és Hitelintézet Rt. Szászrégen, d. u. 4 órakor saját helyiségében XXXVI. rendes évi közgyűlés.

„Mureșiana“ Takarékos és Hitelintézet Rt. Szászrégen, d. u. 3 órakor a bank helyiségében XLI. rendes évi közgyűlés.

Február 24. Bihar megyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank Nagyvárad d. e. 1/2 11 órakor az intézet helyiségeiben LVI. rendes évi közgyűlés.

Február 28. „Sălăgiana“ Takarékos és Hitelintézet Rt. Zsibó, d. e. 10 órakor saját helyiségében XXXI. rendes évi közgyűlés.

Március 3. Tenkei Gazdasági Takarékpénztár Tenke, d. e. 10 órakor a bank helyiségében XVIII. rendes évi közgyűlés.

„Corvineana“ Takarékos és Hitelintézet Rt. Vajdahunyad, d. u. 2 órakor saját helyiségében XXXIII. rendes évi közgyűlés. Banca Oșana S. A. Negrești, d. u. 2 órakor a bank helyiségében rendes évi közgyűlés.

Besztercei Hitelbank Rt. Beszterce, d. e. 11 órakor saját helyiségében XXII. rendes évi közgyűlés.

Nagyvárad Agrár Takarékpénztár Rt. Nagyvárad, d. e. 1/2 12 órakor az intézet helyiségében XIX. rendes évi közgyűlés.

Gyergyói Bank és Takarékpénztár Rt. Gyergyószentmiklós, d. u. 3 órakor a bank helyiségében XI. rendes évi közgyűlés.

Március 9. „Albina“ Takarékos és Hitelintézet Rt. Nagyszeben, d. e. 9 órakor a prefektura nagytermében LVI. rendes évi közgyűlés.

„Goronul“ Takarékos és Hitelintézet Rt. Nagyenyed, d. e. 10 órakor saját helyiségében XV. rendes évi közgyűlés.

„Adriatica“ soc. de asigurări în Triest, a semnat 200 mii dolari pentru împrumutul României

Marea societate italiană de asigurări „Adriatica“ — Riuniunea Adriatica di Sicurtà în Trieste — care cu autorizația guvernului, acum își instalează sediul pentru România în București, pentru împrumutul de stabilizare al României, a semnat 200.000 dolari la băncile bucureștene. Impozanta întreprinderii și-a intensificat popularitatea considerabil, contribuind cu așa mare sumă la împrumutul României.

Bécsi szerkesztőségünk címe:

Benczel Béla
Wien, IV. kerület,
Schönburg Strasse 36.
I. emelet.

Citiți „Lemnul“

Expropriările dela Căile Ferate Particulare Brașov-Satulung

Scrisoare deschisă către D-sa Domnul dr. Aurel Dobrescu, subsecretar de stat la Departamentul Agriculturii și Domenii

— Dela corespondentul nostru din Brașov —

Domnule Ministru!

In coloanele acestui ziar ne-am ocupat de toate acele cazuri de exproprii nelegale, cari au avut darul de a ne îndreptăți pe proprietarii unor terenuri. Cunoaștem prea bine însemnătatea deosebită din punct de vedere național și social al reformei agrare. Executarea acestei reforme nu s'a făcut însă sub regimurile trecute avându-se la bază întotdeauna atingerea țelului social făcându-se în multe cazuri abateri, în ciuda textului, programului și spiritului legii reformei agrare.

Astfel li-sau făcut nedreptăți atât celor expropriați cât și celor cari trebuiau să fie improprietăriți cu pământ arabil și loturi rurale sau urbane. Cazul despre care vorbim noi aci este cu totul special. Expropriările terenurilor c. f. particulare Brașov-Satulung întrec cadrul cazurilor particulare, aceste căi ferate împlinind o utilitate atât din punct de vedere social, cât și economic a acestei regiune și de aceea, fiind în primul rând statul, în al doilea interesele populației din câteva comune românești din jurul Brașovului, iar pe de altă parte acele ale marii industrii, deci *interese absolut publice*, amenințate am crezut de cuviință și de datoriu noastră să vă solicităm Domnule subsecretar de stat binevoitorul concurs la rezolvarea dreaptă a chestiunii acestor exproprii, cazul de față fiind de competența Ministerului de Domenii și Agricultură, deci a Departamentului Domoeivoastre, vă interesează.

Astfel fiind convinși că-i veți da toată atenția binevoitoare și veți da soluție grabnică și definitivă acestei chestiuni, care în paguba statului, populației alor șapte comune românești și a industriei din Brașov, amenință să fie soluționată în defavorul C. F. Particulare.

Care este situația actuală?

Comisiunea Județeană Agrară din Brașov prin deciziunea sa No. 302 din 20 Aprilie 1927, în urma dispozițiilor luate de guvernul de atunci, a expropriat terenul aparținător *Calei Ferate Brașov—Treiscaune, Linia Brașov—Satulung*, înscris în protocolul funduar al Brașovului No. 6738 sub No. top. 143 al C. F.

teren necesar acestei căi ferate, în scopul construirii centralei electrice, a atelierelor de reparații precum și reviziei vagoanelor.

Diracțiunea Calei Ferate Brașov—Treiscaune a dat recurs

deasemeni și Direcția Exploatarei Căilor Ferate Române, din Brașov, recurs înregistrat la Comitetul Agrar sub No. 9324 la 13 Maiu 1927 [asupra căruia încă nu s'a decis.

Care este utilitatea Calei Ferate Particulare Brașov—Satulung?

Linia Brașov—Satulung de o lungime de 17½ km din care o porțiune de vre'o 5 km lungime trece prin străzile Brașovului, legând Brașovul cu căminurile de lucrători ale suburbiilor, *Fabrica de Cement, Honterus, Nou și Dârște* și mai departe cu comunele rurale *Baciu, Turches, Cernat și Satulung*, această cale ferată susține între Brașov și comunele acestea curse de trenuri la intervale de câte o oră, transportând — la dus și întors — în fiecare zi, lucrătorii stabilimentelor industriale, pe impiegații și elevii comunelor rurale în număr de mai bine de 200, cari frecventează școlile Brașovului.

Din linia normală a Căii Ferate Brașov—Satulung

se bifurcă 10 linii de garaj alor 10 stabilimente industriale cari stau în legătură cu ea, și tot Calea Ferată Brașov—Satulung transportă la liniile de garaj a acestor 10 stabilimente și încă a altor întreprinderi situate pe lângă linie, mărfurile so-site în gara Brașov CFR sau viceversa,

adică mărfurile respectiv produsele încărcate la stabilimentele industriale în vagoane CFR destinate pentru transportul CFR. Aceste stabilimente sunt următoarele:

1. Fabrica de Postav Scherg Wilhelm & Cie.
2. Fabrica de Mașini Frații Schiel S. A. (Atelierele de reparație a vagoanelor CFC).
3. Grosz Ludovic, Depozit de lemne și cherestea.
4. Andreiu Kocsis & Fii, cherestea și fabrică de parchete.
5. Frații Schmidt, S. A. Fabrică de Cărămizi.
6. Fabrica de Cement Kugler & Co.
7. Fabrica Românească pentru Laminat și Tras Metale S. A.
8. Fabrica de Sticlărie.
9. „ROMLOC“ Fabrica Românească de Locomotive și Vagoane S. A.
10. Regimentul de Infanterie No. 89.
11. Manutanța Militară.
12. Fabrica de Cherestea din Satulung.

Ușor de înțeles ce importanță au aceste căi ferate, din punct de vedere al acestor mari uzine industriale cari numai prin buna funcțiune a acestor căi ferate se vor putea aproviziona cu materiale brute și semilucrate cât și expedii și transporta mărfurile confecționate, vor putea numai cu ajutorul vagoanelor din cari zilnic circulă cam 20—44.

Terenul necesar realizării electrificării căilor ferate este expropriat.

Pentru a spori și intensifica capacitatea de utilitate a acestor căi ferate, s'a hotărât cât mai curând să se facă electrificarea acestei linii. În acest scop calea ferată dispunea de terenul în suprafață de 3½ jugăre, care însă a fost expropriat cu deciziunea No. 302/1927 a Comisiunii de Expropriere Județeană. Deasemeni și terenul integrant de circa ½ jugăr înscris în cartea fundară No. top. 6739 cedat acestor căi ferate de către municipiul Brașov, cu drept de servitute, și care a fost destinat pentru noile ateliere ale Căii Ferate și a Revisei de vagoane, precum și pentru centrala electrică a căii ferate.

Aceste instalațiuni aveau scopul de a mări facultatea de prestațiune și economisire a liniei, Direcțiunea Calei Ferate Brașov—Satulung dorind, ca să de a o mână de ajutor la soluționarea definitivă a aprovizionării cu curent electric a Brașovului.

Construirea unei părți a atelierelor și depoului de mașini, a fost proiectată deja în anul 1927 dar nu s'au putut realiza din cauza exproprierii.

În caz că acest teren va fi expropriat atelierelor respective neavând Calea Ferată unde le construim, va fi silită să înceteze traficul. Sunt evidente pagubele ce le-ar avea de suferit atât statul, cât și publicul în urma acestei stări ce amenință.

Unde sunt interesele statului amenințate.

Când vorbim de interesele statului, îndrăzăm să vă atragem atenția Domnule Ministru că această linie ferată cu întreaga sa avere, în baza actului de concesiune și în virtutea declarării ei de utilitate publică, la expirarea concesiunii, vor reveni statului. Conducus de împrejurare însuși Ministerul Comunicațiilor prin Direcția Tehnică sub No. 1899 la 2 Aprilie 1927 a adresat o

cerere către fostul ministru al Domeniilor și Agriculturii, în contra exproprierii terenului în chestiune. Se vede însă că alte interese erau mai ponderente.

S'a mai intervenit de altfel și de către Direcțiunea acestor căi ferate în 11 Octombrie 1927 la Ministerul de Industrie și Comerț printr'o o petițiune, semnată de toate industriile interesate, cerându-i-se să intervină pe lângă Comitetul Agrar, să anuleze deciziunea Comisiunii Județene scutind de sub expropriere terenul aparținător. Această intervenție a avut loc, rezultatul a rămas negativ. Domnule Ministru, cunoscând felul energic și iubirea de adevăr ce'l aveți în asemenea cazuri, unde interese obștești sunt în joc, Vă rugăm pe această cale să interveniți cu toată autoritatea Domniei Voastre pe lângă comitetul agrar, ca având în vedere cererea de reviziune a Direcției înaintată în 13 Mai 1927

să anuleze hotărârea Comisiunii Județene și să scutească dela expropriere terenul acestor căi ferate, cuprins în C. F. No. top. 6738 cât și terenul cedat din partea orașului spre folosință pe durata existenței ei, cuprins în C. F. No. top. 6739.

Domnule Ministru! Facem acest apel la Domniavoastră, având în vedere greutatea deosebită a intereselor ce le poară această chestiune, în speranță că Domniavoastră — ca fiu al Brașovului — îi veți da toată sollicitudinea și atențiunea cuvenită.

Primiți vă rugăm Domnule Ministru asigurarea profundul nostru respect.

Redacția ziarului
„Ardealul Economic“

MEGHIVÓ

1929 február hó 24-én déli 12 órakor Oradea-n, a Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank tanácstermében tartja 1928. évi rendes közgyűlését, amelyre a részvényeseket tisztelettel meghívjuk. Napirend: 1. Elnöki megnyitó, közgyűlési jegyző és jegyzőkönyvi hitelesítő kijelölése. 2. Az igazgatóság jelentése az 1928. üzleti évről. 3. Az 1928. évi zárószámadások előterjesztése. A felügyelőbizottság jelentése. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvények megadása iránti határozás. 4. A felügyelőbizottsági tagok és egyéb vállalati funkcionáriusok javadalmazásának megállapítása. 5. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság egy évre való megválasztása. 6. Esetleges indítványok. Pádurea-Neagră, 1929 február 3.

AZ IGAZGATÓSÁG

Redacția ziarului „Ardealul Economic“ în VIENA: Bela Benczel, Wien, IV. Schönburg Strasse No. 36, etajul I.

DIANA

sósorszesz, vezérképviselőt „GEA“ KRAYER. Főlerakat Balkán Impex, TIMIȘOARA.

Desfacerea spirtului metilic se reglementează printr'o nouă lege

Dl. Sever Dan, ministrul sănătății publice, în expunerea de motive precizează desfacerea spirtului metilic

Ziarul „Ardealul Economic”, a insistat în mai multe rânduri asupra necesității reglementării comerțului alcoolului metilic. Astfel, chiar și în articolul de fond din al penultimului număr, datorit dlui director al nostru Traian Chirilă, s'a insistat pentru reglementarea acestui comerț, arătându-se, ca în urma considerabilelor ravagii, spirtul metilic să se admită în circulație numai pentru scopuri industriale. Astfel luăm cu satisfacției act, că Ministerul Sănătății Publice, a prezentat parlamentului zilele aceste

un proiect de lege pentru reglementarea comerțului cu spirt metilic.

În legătură cu noul proiect de lege, dl. Sever Dan, ministrul sănătății publice, în expunerea de motive, precizează, că

legea lasă liber comerțul de alcool metilic întrebuințat pentru ars

cu condițiunea, ca pentru acest scop să se întrebuințeze numai alcoolul metilic brut, nerectifi-

cat, care prin mirosul particular al impurităților ce conține, nu constituie nici un fel de primejdie. În acest fel,

întrebuințarea alcoolului metilic în industrie și pentru ars, nu va fi cu nimic stânjenită

fiindcă nu se mai pot consuma beuturile spirtoase, falsificate cu acest spirt mirositor.

În proiectul de lege depus,

se prevăd restricțiuni severe pentru vânzarea alcoolului metilic pur, care poate să servească la falsificarea nepermisă a beuturilor spirtoase ale parfumurilor și preparatelor, cari servesc la îngrijirea gurii și părului etc.

În aceste cazuri ne dă o bază legală și sancțiunilor dispozițiilor regulamentului pentru controlarea alimentelor și beuturilor, cari interzic de altfel această întrebuințare.

Pe de altă parte, modificarea art. 56 din legea pentru reprim-

marea fraudelor în prepararea și comerțul beuturilor spirtoase din 1927, va fi de natură să asocieze mai de aproape Ministerul Sănătății Publice la această operă, asigurându-i colaborarea în această direcție cu Ministerul Domeniilor pentru

urmărirea falsificării beuturilor spirtoase.

În acest scop se speră, că se vor putea evita ravagiile, cari s'au făcut prin întrebuințarea spirtului metilic la beuturi spirtoase.

Noul regim al comerțului de devize

**Comerțul de devize între bănci a fost lăsat liber
Reînființarea bursei de devize**

Reprezentanții băncilor au fost înștiințați că Banca Națională a hotărât următoarele:

Oficiul de devize se menține.

Comerțul de devize, între băncile autorizate să facă asemenea operațiuni, este liber.

La operațiile între bănci și particulari va fi nevoie, ca și până acum de autorizația Oficiului de control al devizelor.

Bursa de devize și-a reluat activitatea.

Cursul zilei va fi media între cursurile de vânzare și cursurile de cumpărare și va fi fixat de bursa oficială.

Din informațiile particulare pe cari le deținem, reese că se va aduce o ușurare comercianților cari au nevoie de devize, prin faptul că atunci când ei vor avea nevoie de valută, nu

vor fi siliți că ceară autorizația preealabilă a oficiului cum a fost până acum.

Comercianții vor fi încă obligați să anunțe oficiul de cumpărări pe cari le-au făcut. În acest mod, oficiul de control al devizelor devine un simplu birou de înregistrare al operațiilor de devize.

Bursa oficială va avea loc în fiecare zi dela orele unu fără un sfert după amiază.

Oficiul de control al devizelor va dat, în cursul săptămânei, un comunicat prin care aduce la cunoștința publică acest nou regim al devizelor.

Olvassa a

„Lemnul“-t

A Feketeerdői Üveggyár Rt. Pádurea-Neagră

Vagyon

MÉRLEG-SZÁMLA 1928. december 31-én.

Teher

	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
PÉNZTÁR:					
Készpénz			133.081		
INGATLANOK:					
405 kat. hold földbirtok	153.000				
Runka erdő 230 kat. hold faállománnyal	152.143				
Gyári épületek, cca 150 tisztviselői és munkásház					Lei 2,343.160
Leírás		351.474			
IPARVASUT:					
Erdei vasut 10 km. hosszu, 2 mozdonyal és teljes felszereléssel	1,281.798				
Leírás		192.270			
FELSZERELÉSEK:					
Gépek, szerszámok, teljes gyári felszerelés	1,728.711				
Leírás		210.675			
TOPIT-GÁZKEMENCÉK					
Leírás		1,309.852			
		261.970			
FÜRÉSZÜZEM					
					775.598
ADÓSOK:					
Folyószámlán		7,877.797			
Aktív-váltók		335.831			
ÁRUK:					
Készárúk		7,539.890			
Nyersárúk		1,593.602			
Tűzfakészlet		2,593.883			
ÉRTÉKPAPIROK ÉS ÓVADEKOK					
					320.650
					27,122.607
					27,122.607
RÉSZVÉNYTÖKE					
Tartalékalap					6,000.000
Kétes követelések tartalékalapja					5,275.000
					200.000
HITELEZŐK					
Átmeneti tételek					13,744.997
TISZTA NYERESÉG					
A kétes követelések tartalékalapjára					1,587.610
					200.000
					1,387.610

Veszteség

EREDMÉNY-KIMUTATÁS 1928 december 31.

Nyereség

Tisztí fizetések, munkabérek, költségek és kamatok		6.890.359	Mult évi nyereségáthozat		10.735
Leírások a gépek és felszerelésekből		1.016.389	Gyártási nyereség és egyéb jövedelmek		10.465.015
Adók és illetékek		981.392			
Kétes követelések tartalékalapjára helyezve		200.000			
Tiszta nyereség	1,587.610				
Kétes követelések tartalékára	200.000				
		1,387.610			
		10.475.750			10.475.750

Feketeerdő, 1928 december hó 31.

Erneyi Vilmos s. k. igazgató

Borgida József s. k. igazgató, expert contabil

Vértés Sándor s. k. főkönyvelő

Ioan I. Lepadatu s. k. elnök

Megvizsgálta és rendben találta a Felügyelőbizottság:

Ungár Lajos s. k.

Dr. Aurel Socol s. k.

Dr. Cziffra Kálmán s. k.

Ungár Jenő s. k.

Szemere Miklós s. k.

Th. Pappoudoff s. k.

Dr. Dénes Sándor s. k.

Ungár Ármán s. k.

Erneyi Vilmos s. k. gyárigazgató

Létai Lajos s. k.

Balogh Mihály s. k.

Hanslian Ede s. k. expert contabil.

Zsigmond Imre s. k.

Urcarea gradului de tărie a beuturilor spirtoase s'a admis dela 30 la 40 grade

Comisia alcătuită pentru redactare noului regulament al legii pentru reprimarea fraudelor în vinicultură și comerțul de beuturi spirtoase, a opinat urcarea prin noul regulament al regulii spirtoaselor

Comisia incredințată cu alcătuirea noului regulament al legii pentru reprimarea fraudelor în vinicultură și în comerțul de beuturi spirtoase, compusă din dnii: prof. Zaharia, prof. Sumuleanu, medic chimist Caragea, avocat Iosefache și Steier, din partea Sindicatului Destilatorilor; Ghețu, din partea Sindicatului Viticol; Ardeleanu, din partea podgoriilor; Bărcănescu și Teodorescu, din partea Direcției Viticulturii și Riga, din partea Ministerului de Finanțe, —

a hotărât, ca să urce gradul de alcoolitate al beuturilor spirtoase dale 30 la 40%.

Discuția referitoare la urcarea gradului de alcoolitate a beuturilor spirtoase a fost foarte agitată fiindcă s'a făcut

mare opoziție în special din partea Ministerului Sănătății Publice. În urma opiniei majorității membrilor din comisie, cu toate aceste.

a rămas hotărât, să se permită, ca în viitor beuturile alcoolice să aibe o tărie de 40%.

Fabricanții și debitorii de beuturi spirtoase, deocamdată n-au putut să își facă obiecțiunile necesare, deși erau factorii cei mai interesați în această chestie. Aceasta, fiindcă

nu a fost invitată nici o organizație a fabricanților și debitorilor, de beuturi spirtoase, ca să-și delege reprezentări în comisie, după cum ar fi fost necesar.

Compunerea comisiei, din

care s'au evitat reprezentanții fabricanților și debitor de rom, cognac, licheruri și alte beuturi spirtoase, astfel a tărnit o mare surpriză pentru breslele, interesate, cari

n'au fost invitate la desbatarea unor probleme din domeniul lor

deși sigure sunt în stare ca să facă opinii de specialitate.

În urma acestui eveniment,

vor pleca delegații la București ca să își prezinte memoriile redactate

în legătură cu problemele vitale cari aparțin domeniului fabricanților, și comercianților de beuturi spirtoase.

Adunări generale

23 Februarie. Casa de Păstrare din Reghin și Jur, Reghin, la orele 4 d. m. în localul propriu, adunarea generală ordinară a XXXVI-a.

„Mureșana“ Institut de Credit și Economii S. A. din Reghin, la orele 3 p. m. în localul băncii, adunarea generală ordinară a XLI-a.

24 Februarie. Casa de Economii și Banca Economică al Județului

Bihar S. A. Oradea, la orele 10½ a. m. în localul institutului, adunarea generală ordinară a LVI-a.

28 Februarie. „Sălăgiana“ Institut de Credit și Economii S. A. Jibou, la orele 10 a. m. adunarea generală ordinară a XXXI-a.

3 Martie. Banca Agrară Oradeană S. A. Oradea, la orele 11½ a. m. adunarea generală ordinară a XIX-a. Institut de Credit și Economii S. A. din Tinca, la orele 10 a. m. în localul propriu, adunarea generală ordinară a XVIII-a.

Banca Oșană S. A. Negrești, la orele 2 p. m. în localul propriu. „Corvineana“ Institut de Credit și Economii S. A. Hunedoara, la orele 2 p. m. în localul propriu, adunarea generală ordinară a XXXVIII-a.

9 Martie. „Albina“ Institut de Credit și Economii S. A. Sibiu, la orele 9 a. m. în sala prefecturii din Sibiu, adunarea generală ordinară a LVI-a.

„Goroniul“ Institut de Credit și Economii S. A. Aiud, la orele 10 a. m. în localul băncii, adunarea generală ordinară a XV-a.

12 Martie. Banca Românescă din Valea Someșului S. A. Dej, la orele 10 a. m. în localul propriu, adunarea generală ordinară a V-a.

Meghívó

A „DERBY“ Căpogyár Részvénytársaság

XIX. üzletévi rendes közgyűlésére,

mely 1929. évi február 24-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz a vállalat Str. Avram Iancu (Kossuth Lajos-utca) 3. szám alatt levő irodahelyiségében, a tisztelt részvényesek ezennel meghívotnak.

„Derby“ Căpogyár Rt. zárszámadása az 1928. (XIX) üzletévről.

Vagyon

MÉRLEG-SZÁMLA 1928 december hó 31-én.

Teher

1. Ingatlanok:			1. Részvénytőke	6.250.000		
Gyárépületek Str. Avram Iancu No. 5.	245.500		2. Tartalékalap	3.899.394		
Földszintes lakóház Str. Alexandri 31.	28.750		3. Nyugdíj- és segélyalap	1.586.538		
2 em. lakóház Str. T. Vladimirescu 23.	165.750	440.000	4. Kétes követelések tartalék alapja (törvény szerint adómentes)	675.000		
2. Pénztár:			Értékesítési tartalék alapok:			
Pénzkészlet a központi pénztárban és fiókokban		542.961	5. Gyárberendezésre	1.308.210		
3. Gyárberendezés:			6. Fiókberendezésre	304.936		14.464.078
Gépek, szerszámok, teljes gyárberendezés		3.421.311	7. Ingatlanokra	440.000		
4. Fiókberendezés:			8. Creditul Industrial			3.601.070
18 fiók teljes berendezése		744.109	9. Hitelezők és elfogadványok			63.667.996
5. Árúk:			10. Óvadék			1.155.216
Nyers-, félkész- és készárúk, saját gyártmányok és idegen beszerzésű árúk a gyárban és 18 fióküzletben		64.881.990	11. Fel nem vett osztalék			21.082
6. Adósságok		12.579.789	12. Passzív átmeneti tételek			415.442
7. Aktív váltók		245.983	13. Tiszta nyereség	2.211.161		
8. Értékpapírok		297.067	Ebből a kétes adósságok tartalék alapjára, törvény szerint adómentesen engedélyezve	375.000		1.836.161
9. Letételek		28.609				
10. Biztosítéki letételek		1.058.716				
11. Aktív átmeneti tételek		920.510				
	Lei	85.161.045		Lei		85.161.045

Veszteség

Veszteség-Nyereség-számla

Nyereség

1. Gyártási költségek, munkabérek, üzleti- és fiók költségek		30.292.391	1. Eredmény gyártáson és vegyes jövedelmek		34.167.041
2. Adók és illetékek		1.469.705	2. Nyereség áthozat a múlt évről		42.636
3. Betegséggyógyító- és baleset díjak		236.420			
4. Kétes követelések tartalék alapjára leírva		375.000			
5. Tiszta nyereség	2.211.161				
Ebből kétes adósságok tartalék alapjára helyezve	375.000	1.836.161			
	Lei	34.209.677		Lei	34.209.677

Oradea, 1928 december 31.

Komor Marcel s. k. Varga Miklós s. k. expert-contabil ügyvezető igazgatók.

Klein Teréz cégvezető.

A könyvelésért:

Lindenfeld Sándor s. k. Kepes Ferenc s. k. expert-contabil — cégvezetők.

Az igazgatóság:

Gróf Tisza Kálmán Nicolae Butculescu
Dr. Beöthy László Dr. Czifra Kálmán Szemere Miklós
Dr. Dénes Sándor Fráter Barnabás Dr. Blaschuthy Sándor
Dr. Gheorghe Popa Dr. Petru Groza Komor Marcel

A felügyelő-bizottság:

Augustin Chirila Friedmann Hermann Hanslian Ede
Szász Gyula Ternyei Armin

Băncile pentru evitarea concurenței reciproce

O convenție, care exclude perceperea unui comision mai mic de 2% pentru operații de devize — Comisionul fixat de băncile românești este mai mare, decât al băncilor din străinătate

Băncile autorizate a face comerț cu devize, pentru a evita concurența dintre ele, la indemnul sugestionat de Banca Națională, au încheiat o convenție, în care au stabilit normele referitoare la comerțul cu devize, fixând totodată și comisionul, ce urmează a se percepe pentru afacerile de devize.

Comisionul la noi este mai urcat, decât în străinătate, pentru operațiile de devize,

fiindcă situația la noi este mai grea în privința acestor operații. Convenția, care, evident, este tranzitorie, fiindcă

cu îmbunătățirea situației se va mai reduce și comisionul

este obligatorie pentru toate băncile semnatare, în frunte cu Banca Românească.

În sensul convenției, băncile semnatare se mai obligă, că pe tot timpul, cât durează convenția

nu vor încheia afaceri de devize cu băncile, cari nu au aderat la convențiunea bancară încheiată.

Băncile altfel vor aplica în mod uniform și fără nici o excepție ultima curs mediu din Bursa Oficială la orice vânzare de devize făcută clientului din România sau din străinătate.

La fiecare vânzare făcută acestei clientele

vor percepe un comision minimal de 2 (doi) la mie

asupra căruia se angajează a nu face, sub nici un motiv vreo reducere sau bonificare ulterioară. Minimul de comision pentru fiecare operațiune va fi de 20 (douăzeci) lei. Acest comision va fi intitulat „comision de schimb interbancar“.

Cursurile medii din Bursa Oficială fiind stabilite pentru livrarea în cec, se înțelege, că la vânzările de devize telegrafice să se majoreze comisionul cu o dobândă minimală de 10 (zece) la sută calculată pe diferența zilelelor între vârsământul telegrafic și cec, Transacțiunile dintre băncile (autorizate sau neautorizate) din București, sau dintre ele cu băncile (autorizate sau neautorizate) din provincie sau cu băncile din străinătate nu vor fi supuse la nici o restricțiune în privința cursului.

Cumpărările de devize dela exportatori sau dela clientela sunt libere,

înșă se vor face la un curs care să nu depășească ultimul curs mediu din Bursa Oficială.

Convențiunea este obligatorie pentru fiecare bancă semnatară până la denunțare. Acesta nu se va putea face decât

cu un preaviz de 15 (cincisprezece) zile adresat prin scrisoare recomandată Băncii Românești, care va aviza celelalte părți contractante.

Băncile care n'au actualmente autorizație de a lucra devize și ar căgăta-o ulterior, vor putea adera la convențiune.

Az Adria Biztosító Rt. 200.000 dollárt jegyzett Románia kölcsönéből

Az Adriatic Soc. de Asigurare în Triest — Riuniunea Adriatica di Sicurtà Trieste, a nagy olasz biztosítótársaság, amely kormányhatósági engedéllyel romániai székhelyét most rendezte be Bukarestbe, Románia stabilizációs kölcsönéből különböző fővárosi pénzügyintézeteknél 200 ezer dollárt jegyzett a belföldi emisszió járára. Ez a nagy külföldi biztosítótársaság a romániai kölcsön hatalmas összegű jegyzésével a belföldi közönség bizalmát még intenzívebben megerősítette.

Camerele de comerț au rămas fără conducere în urma votării noii legi

Se va da mandat vechilor comitete sau se vor numi comisii interimare pentru conducerea treburilor camerelor de comerț

În urma votării proiectului de lege a camerelor de industrie și comerț, camerele vizitate, au ajuns în cea mai mare nesiguranță, avându-se în vedere, că pe baza noii legi,

toate camerele de industrie și comerț se consideră automat desființate.

Legea însă nu prevede, că cine va conduce treburile camerelor după disolvarea actualelor comitete.

În activitatea camerelor de industrie și comerț, astfel dominează în prezent o situație interregnară, avându-se în vedere, că după votarea legii, vechile comitete nu se simt îndreptățite de-asi continua activitatea.

Guvernul a evidențiat de altfel numirea unor comisii interimare,

cari până la alegerea nouilor comitete, să conducă treburile camerelor. Dar comisiile inte-

rimare nici nu sunt încă numite.

Guvernul prin urmare ar avea datoria, ca să numească urgent nouile comisii interimare, ori

să dea mandat vechilor comitete, ca să conducă treburile camerelor de comerț până la noile alegeri.

Legitimatorii, desigur au uitat că s'a întrerupt continuitatea conducerii administrative la camerele de comerț după votarea legii, pentru că altfel nu se poate să nu fi luat dispoziții.

Nagyváradai szerkesztőségünk:

Ötvös Béla

Oradea-Mare, Str. Oltenia (v. Csengeri ucca) 6.

„V.ădeasa“ Hitelintézet és Takarékpénztár Rt., Huedin.

Fiókok: Hida, Gărbou és Jibou.

A „V.ădeasa“ Hitelintézet és Takarékpénztár Rt. 1929. évi február 23-ikán, szombaton délelőtt 11 órakor tartja meg XXXIII. évi rendes közgyűléset.

VAGYON

Mérlegszámla 1928 december 31-én.

TEHER

Pénztárkészlet	4,242.765		Részvénytőke — —		10,000.000
A v. sta követelések pénzügyintézeteknél	2,277.979	6,520.744	Tartalékalap — —	2,296.000	
Váltóhitelek, jelzálogfedezettel — —	36,511.707		Kétes követelések tartalékalapja — —	2,100.000	
Váltóhitelek girokkal — — — —	31,846.057		Külön tartalékalap Nyugdíjalap — —	1,036.000	6,547.000
Folyószámlahitelek	1,087.260		Betétek — — — —	1,115.000	42,849.938
Jelzáloghitelek — —	479.813		Visszleszámitolás — —		9,300.000
Kezességijótá lasok	210.536		F. nemvet. o. z. l. k.		31.840
Különböző számlakövetelések — —	246.364	70,381.737	Az 1929. évről ártírt kamatok — — — —		4,350.220
Saját értékpapírok	276.010		Különböző hitel-számlák — — — —		351.218
Nyugdíjalap — —	205.090	481.010	Tiszta nyereség — —		3,953.276
Intézeti székház — —		1			77,383.492
Rendelkezési számlák:		77,383.492	Rendelkezési számlák:		
Alapszabályszerű garanciák — —	3,372.000		Alapszabályszerű garanciák — — — —	3,372.000	
Garanciaként letett értékek — — — —	2,385.986		Garanciaként letett értékek — — — —	2,385.986	
Megőrzésre elhelyezett értékek — —	4,906.026	10,664.012	Megőrzésre elhelyezett értékek — —	4,906.026	10,664.012
		88,047.504			88,047.504

TARTOZIK

Nyereség- és veszteségszámla

KÖVETEL

Betétek kamatai — —	5,605.760		Giroval ellátott váltók kamatai — —		4,456.893
Visszleszámitolás kamatai — — — —	519.572	6,315.663	Jelzálogfedezetes váltók kamatai — —		7,107.113
Alapok kamatai — —	190.311		Jutalékok — — — —		2,529.088
Általános költségek	728.093		Bérleti díj — — — —		40.000
Fizetések — — — —	1,502.009	2,301.072			
Megjelenési díjak	70.970				
Adók — — — —		724.433			
Kétes követelések amortizációs alapja		700.000			
Bérleti díj — — — —		138.650			
Tiszta nyereség — —		3,953.276			
		14,133.094			14,133.094

Huedin, 1928. december 31-én.

Valer Bologa mp. igazgató, könyvszakértő

A z i g a z g a t ó s á g:

Ioan Gall sk. Emil Petran sk. Dr. Simion Tămaștu sk., elnök Mihail Marincăș sk.
Dr. Valentin Poruțiu sk. Dr. Gavril Gall sk. Virgil A. Pop sk. Marius Peculea sk.

A f e l ű g y e l ő - b i z o t t s á g:

Alulírott bizottság jelen számadatokat megvizsgáltuk és rendben találtuk:

Huedin, 1929. február 1-én.

Ioan Irimieș sk. Ionel Precup sk. Iuliu Poruțiu sk. Ioan Irimieș sk.
elnök-igazgató, könyvszakértő Dr. Vasile Nossa sk.

Az erdélyi és bánsági pénzügyi operációkat nem érte váratlanul a lejstabilizáció

A pénzügyi mérlegek a nagyjelentőségű pénzügyi operációra való komoly felkészülést tükrözik vissza

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Marosvásárhely. 1927. év végén keresztül vitt tőkeemelések hatására csak az elmúlt év folyamán bontakozott ki teljes egészében, ami egyúttal azt is jelenti, hogy az intézetnek sikerült visszaszerezni vezető pozícióját a Székelyföld gazdasági életében. 20 millió részvénytőke és 20,000.219 tartalékok mellett 4,771.343 a kimutatott tiszta nyereség, ami a tőkék 12%-os jövedelmezőségének felel meg. Ezenkívül a bruttó nyereség terhére másfélmillió lejjel dotálja a kétes követelések tartalmát, ami 18%-ra emeli a rentabilitást. A betétállománya 20 millió növekedéssel 131 millió 786.416 lejre, reeszkompt a Banca Națională-ánál és más intézeteknél 22,744.897, hitelezők 11,114.126 lejre emelkedtek. A betétállomány 20 millió, a reeszkompt 19 millió szaporulata és a saját tőkék igénybevétele mellett emelkedett 50 millióval a váltó- és folyószámlakihelyezések összege 196 millió 190.861 lejre. Az értékpapírok 2,251.013, ingatlanok 3,969.125 lej értékben szerepelnek a mérlegben. Az aktívák mérleg szerinti összege 214 millió 891.289 (42 millió emelkedés), bruttó nyeresége 11 millió 236.511, az előző évnek másfélszerese. Ez évi nyeresége (a tőkeszaporulatnak megfelelően) az előző évnek majdnem kétszerese.

Dési Hitelbank Rt. Dej. A múlt évi közgyűlés tőkeemelési határozatának alapján 1928. év folyamán 1 millió emisszióval 6 millió lejre emelte fel részvénytőkéjét. A tőkeemelés hatása mutatkozik az egyes üzletágak fejlődésén is. 6 millió lej részvénytőke és 2,029.341.25 tartalékok mellett 853.213.78 a kimutatott tiszta nyereség, ami a tőkék 13%-os jövedelmezőségének felel meg. A betétállománya 5 millió emelkedéssel 26,575.903.39 lejre növekedett, reeszkompt 2,315.213, hitelezők 2,301.830.96, váltótárca 21 millió 562.364.70, folyószámlai adósok 14,998.667.14 lejt tesz ki. Az értékpapírok 1,080.372, ingatlanok 1,048.900 lej értékben szerepelnek a mérlegben. Az aktívák mérleg szerinti összege 40,370.490.25 (6 és félmillió emelkedés) bruttó nyere-

sége 5,043.182.63, az előző évnek majdnem másfélszerese.

Gazdák Takarékpénztára Rt. Cluj. 1928. évi mérlege a második mérleg részvénytársasággá való átalakulása óta. A második üzletév alatt alakult ki a reorganizált pénzügyi teljes perspektívája, amelyet az alábbi üzleteredmény igazol. 2,500.000 részvénytőke és 1 millió 151.886.65 tartalékok mellett 929.757 a kimutatott tiszta nyereség, ami a tőkék 26%-os jövedelmezőségének felel meg. Ezenkívül a bruttó nyereség terhére 150.000 lejjel dotálja a kétes követelések tartalmát. Betétállománya 20,878.620.55, reeszkompt 1,180,344, váltótárca 25,025.366, folyószámlai adósok 805.788. Az intézeti székház 1 és fél millió lejjel szerepel a mérlegben. Az aktívák mérleg szerinti összege 28,306.554.35 (4 millió emelkedés). Ez évi nyeresége a múltévnek majdnem kétszerese.

A Szalárdvidéki Takarékpénztár Rt. március 3-án tartja XXXIV. rendes évi közgyűlést. A nagy múlttal rendelkező pénzügyi intézet az alábbi kedvező mérleget mutatja ki 1928. december 31-én:

Mérleg-számla: Vagyoni: Pénzkészlet 202.183.57. Váltókölcsön 6,445.860.—. Folyószámla adósok 2,122.752.— = 8,568.612.—. Értékpapírok 50 ezer. Összesen 8,820.795.57. Teher: Részvénytőke számla 300 ezer. Tartaléktőke 247.569.35. Kétes követelések tartaléka 63.022.16 — 310.591.51. Betétek könyvekre 6,235.623.74. Betétek folyószámlán 991.444.37 = 7,227.068.11. Osztalékszámán 13.155.—. Visszleszámitolás 755 ezer.—. Átmeneti tételek és kamatok 117.394.—. Nyereségáthozat 7.475.20. Ez évi nyereség 90.111.75 = 97.586.95. Összesen 8,820.795.57.

Veszteség- és nyereség-számla: Veszteség: Adószámla 117.328.—. Költségek, tisztí fizetések, lakbér 309.963.—. Kétes követelések tartalmának képzésére 55.000.—. Nyereségáthozat 7.475.20. Ez évi nyereség 90.111.75 = 97.586.95. Összesen 579.877.95. Nyereség: Kamatok és egyéb jövedelmek 579.877.95. Összesen 579.877.95.

Sălăgiana Takarékek és Hitelintézet Rt. Zsibó, múlt évi mérlegét 4 millió lej részvénytőke és 1 millió lej tartalékok mellett 1,306.481 lej tiszta nyereséggel zárta.

Osikalfalvi Takarékpénztár Rt. Csikalfalu, 1 millió lej részvénytőke és 268.570 lej tartalékok mellett múlt évi mérlegét 261.359 lej tiszta nyereséggel zárta.

Sănmicloșeana Banca de Credit și Economii S. A. Nagyszentmiklós 500.000 lej részvénytőke és 151.550 lej tartalékok mellett múlt évi mérlegében 92.514 lej tiszta nyereséget mutat ki.

Banca Târnava S. A. Târnova 200.000 lej részvénytőke és 60.000 lej tartalékok mellett 1928. évi mérlegében 108.113 lej tiszta nyereséget mutat ki. A február 24-i rendes évi közgyűlésen az igazgatóság javaslatot tesz az alaptőke felemelésére.

Petrozsényi Takarékpénztár Rt. Petrozsény, 10 millió lej részvénytőke és 3,538.172 lej tartalékok mellett, az elmúlt évben 2,544.233 lej tiszta nyereséget ért el.

Billédi Hitelbank Rt. Billéd, 500.000 lej részvénytőke és 345.901 lej tartalékok mellett múlt évi mérlegében 127.427 lej tiszta nyereséget mutat ki.

Someșana Takarékek és Hitelintézet Rt. Dés 339.950 lej részvénytőke és 620.000 lej tartalékok mellett 1928. évi mérlegét 146.609 lej tiszta nyereséggel zárta.

Első Gyarmatai Takarékpénztár Rt. Gyarmata, 450.000 lej részvénytőke és 191.747 lej tartalékalap mellett az elmúlt évben 196.075 lej tiszta nyereséget ért el.

Népszövetségi Hitelintézet Rt. Nagyvárad, 4 millió lej részvénytőke és 1,157.678 lej tartalékok mellett 1928. évi mérlegében 1,652.909 lej tiszta nyereséget mutat ki.

Csákovai Népbank Rt. Csáköva, 1928. évi mérlegét 5 millió lej részvénytőke és 2,272.327 lej tartalékok mellett 778.718 lej tiszta nyereséggel zárta.

A Feketeerdői Üveggyár Rt. múlt évi mérlegéből ennek a sok évtized óta fennálló hatalmas iparvállalatnak rendkívül kedvező vagyoni hely-

zete és mobilitása tükröződik vissza. Hatmillió lej alaptőke mellett a vállalat múlt évi tiszta nyeresége 1 millió 587 ezer 610 lej, amelyből a kétesnek látszó követelések tartalékolására gondos körültekintéssel 200 ezer lejt fordított. Az üzleti eredmény így is rendkívül kielégítő. A vállalat ügyvezető-igazgatója, Erney Vilmos nagy szaktudással és körültekintéssel évről-évre fejleszti a gyárat.

„Goronul Takarékek és Hitelintézet Rt. Nagyenyed, 5 millió lej részvénytőke és 2,200.000 lej tartalékok mellett 1928. évi mérlegét 1,252.690 lej tiszta nyereséggel zárta.

Banca Bărzava S. A. Reșița, 1 millió lej részvénytőkével és 728.286 lej tartalékok mellett múlt évi mérlegét 633.409 lej tiszta nyereséggel zárta.

A nagyváradi „Derby“ Cipőgyár Rt., amely mint az ország egyik legjelentékenyebb iparvállalata, udvari szállító is, a mérleg éppen úgy, mint az előző évek — kitünően megalapozott, nagy iparvállalat, komoly és céltudatos fejlesztésének bizonyítéka. A „Derby“ Cipőgyár Rt. az elmúlt évet is kitünően eredménnyel zárta. Tiszta nyeresége 2 millió 211. ezer 161 lej, amelyből — a tavalyi évhez hasonlóan részvényenként 24 lej dividendát fizet. Az elért szép eredmény elsősorban Varga Miklós és Komor Marell ügyvezető-igazgatók szaktudásának és reális üzletvezetésének érdeme, akik a kitünő tisztviselői kar élén a vállalatot a biztos fejlődés útján vezetik előre. A „Derby“ Cipőgyár Rt. február 24-ikén, vasárnap délelőtt fél 12 órakor tartja meg rendes évi közgyűlést.

Temesvár-Erzsébetvárosi Takarékpénztár Rt. Temesvár, 1 millió lej részvénytőke és 845.000 lej tartalékok mellett múlt évi mérlegét 203.761 lej tiszta nyereséggel zárta.

Lovrini Népbank Rt. Lovrin, 2 millió lej részvénytőke és 1,797.647 lej tartalékok mellett 1928. évi mérlegében 743.034 lej tiszta nyereséget mutat ki.

Kereskedelmi és Iparbank Rt. Beszterce, 2 millió lej részvénytőke és 315.000 lej tartalékok mellett az elmúlt évben 218.727 lej tiszta nyereséget ért el.

Mureșiana Takarékek és Hitelintézet Rt. Szászrégen, 3 millió lej részvénytőke és 1,500.000 lej tartalékok mellett 1928. évi mérlegét 1,096. 612 lej tiszta nyereséggel zárta.

Banca Oșana S. A. Negrești, 3 millió lej részvénytőke és 39.000 lej tartalékok mellett 1928. évi mérlegében 213.420 lej tiszta nyereséget mutat ki.

A National Gas Engine Comp., Ashton (Anglia)

gyártmányait képező világhírű compressornélküli

National Dieselmotorok

alacsony fordulatszám és csekély üzemanyagfogyasztással fekvő és álló elrendezésben rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók az erdélyi vezérképviseltnél:

Economia Kereskedelmi és Ipari Rt.-nél, Oradea.

Ajánlatokat
készséggel küldünk!

Ajánlatokat
készséggel küldünk!

Tasnádi Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság Tasnád

Debit — Tartozik		CONTUL BILANT — MÉRLEG-SZÁMLA				Credit — Követel					
ACTIVE — VAGYON		Lei	b	Lei	b	PASIVE — TEHER		Lei	b	Lei	b
Cassa — Pénztár				944.922		Capital — Alaptőke		2,000.000			
Portofoliu — Váltókölcsönök				15,041.211		Fond de rezervă — Tartalék alap		680.300			
Conturi curente debit — Folyószámla adósok				6,475.856		Fond de rezervă pentru creanțe dubioase				3,080.300	
Garantii — Garanciák és óvadék hitelek				2,236.100		Kétes követelések tartaléka		400.000			
Magazia publică — Nyilvános raktárház				135.000		Depuneri spre fructificare — Betétek				13,469.104	
Gasa institutului — Intézeti székház				19.000		Conturi curente credit — Folyószámla hitelezők				981.982	
Efecte — Értékpapírok — descriis — leirva						Reescont — Visszeszámitolás:					
Mobilier — Berendezés						la Banca Națională a României-nél		2,000.000			
						la alte institute — más intézeteknél		1,613.000		3,613.000	
				24,852.089		Garantii — Garanciák és óvadék hitelek				2,236.100	
						Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék				32.390	
						Tranzitoriu — Átmeneti tételek				762.664	
						Beneficial net — Tiszta nyereség				676.549	
										24,852.089	

Debit — Tartozik		CONTUL PROFIT ȘI PIERDERE — VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG-SZÁMLA				Credit — Követel					
PIERDERE — VESZTESÉG		Lei	b	Lei	b	PROFIT — NYERESÉG		Lei	b	Lei	b
Salarii, gratificații și cheltuieli de administrație				723.252		Report din anul 1927 — Nyereségáthozat				128	
— Fizetések, pótlékok és üzleti költségek				108.643		Dobânzi nete și diverse venituri — Tiszta kamat- és jutalékjövedelem				1,724.566	
impozite — Adók				16.250							
Descriere — Leírás											
Reserva creanțelor dubioase în conf. cu Art. 32 al legii impositelor — Tartalékolás kétes követelések tartalékára az adótörvény 32. §. b) pontja alapján				200.000							
Beneficial net — Tiszta nyereség				676.549							
				1,724.694						1,724.694	

Pentru cassă: — Pénztárért:

Both István
cassier — pénztárnok.

Tasnád, la 31 Decembrie 1928. — Tasnád, 1928. december 31.

DIRECȚIUNEA: — IGAZGATÓSÁG:

Kandel Kálmán
director gen. — vezérigazgató.

Pentru contabilitate: A könyvelésért

Neumann Imre
primcontabil — főkönyvelő:

„Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Marosvásárhely”

Vagyon		Mérlegszámla 1928. december 31-én.				Teher	
Készpénz és bankoknál rendelkezésünkre		12,095.201			Alaptőke		20,000.000
Értékpapír		2,251.013			Tartalék alap	11,900.000	
Váltók	114,238.319				Kétes követelések külön tartalék alapja	4,100.000	16,000.000
Folyószámlák	72,951.608				Nyugdíjalap		4,000.219
Különféle adósok	9,000.934	196,190.861					40,000.00
Részesedések		385.088			Fel nem vett osztalék		121.063
Ingatlanok		3,969.125			Betétek:		
Berendezés és felszerelés		1			K nyvecsére	105,384.381	
					Folyószámlán	26,420.35	131,786.416
					Visszeszámitolt váltók a Banca Națională, a României és más pénztintézeteknél		22,744.897
					Hitelezők		11,114.126
					Átmeneti tételek		4,353.225
					Nyereség:		
					Áthozva 1927. évről	93.120	
					1928. évi tiszta nyereség	4,678.223	4,771.343
				214,891.289			214,891.289
Nyilvántartási számlák:					Nyilvántartási számlák:		
Szavatossági adósok		11,800.232			Szavatosság hitelezők		11,900.232
Meghitelezési adósok		1,905.086			Meghitelezési hitelezők		1,905.86
Letett értékek és áruk		103,174.642			Letett értékek és áruk hitelezői		103,174.642
Engedményezési adósok		341.000			Engedményezési hitelezők		341.000
Be-zedések		14,689.799			Be-zedések hitelezői		14,689.799
		346,802.048					346,802.048
					1928. évi nyereségből való hozzájárulással		12,400.000
							40,500.219

Veszteség		Veszteség-nyereség számla 1928. december 31-én				Nyereség	
Igazgatási költségek, fizetések adók, stb.		4,965.168			Áthozva 1927. évről		93.120
Kétes követelések külön tartalék alapja		1,500.000			Kamatok, jutalékok, líókok nyeresége, különféle nyereségek és ingatlan jövedelem		11,143.391
Nyereség:							
Áthozva 1927. évről		93.120					
1928. évi tiszta nyereség		4,678.223	4,771.343				
			11,236.511				11,236.511

Turi Zoltán igazgató
könyvszakértő

Az igazgatóság:

Bürger Albert
elnök

Dr. Bernády György

Bodor Pál

Dr. Tisch'er Márton
vezérigazgató.

Bürger Dezső

† Halász József

Br. Kemény János

Mavrodi Alexandru

Maxim Nicolae

Vufcu Nicolae

Megvizsgálta és rendben találta
a felügyelő bizottság:Dr. Kovácsy Albert
elnök.

Bürger György

Dr. Cosma Joan

Roșu Traian

Simon Albert

Dr. Tisch'er Gyula

A legjobb cipőkrém

a

GLADYS

FONDAT IN ANUL 1812

J. SI C. KIMMEL S. P. A.

TIMISOARA

Instalație proprie pentru fabricarea:
TUICĂ, SLIVOVITZ ȘI COGNAC

Fabrică de licheruri
Fabrică de butoaie

Mare deposit de vinuri și țuică en gros!

„CARMEN”

FABRICA DE GHETE SOCIETATE ANONIMĂ
ORADEA

Ajánlja női luxus, trotteur és gyermekecipő gyártmányait

Adresa telegrafică „CARMENSHOE”

Prima Fabrică de Electricitate Română S. A.

Első Romániai Elektromosgyár Rt.

Cluj-Kolozsvár, III., Strada Călugărițelor No. 1.
(Apăca-utca, Erzsébet-fürdő.)

Saját gyártmányu szerelési és
magasfeszültségű anyagok. Mü-
szerek: Hartmann & Braun.
Szénkefék: Sächsische Dina-
mobürstenfabrik. Motorok!
Bayerische Motorenwerke

Adr. Telegr.: RELAIS. - Sürgöncim: RELAIS

Industria Textilă
Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de Textile din Ardeal

Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

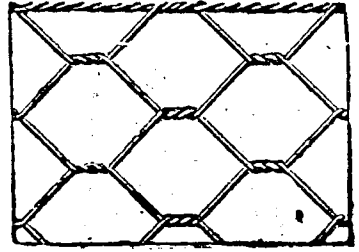
Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár
Részvénytársaság

Ardealul Economic
Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20'—
Szöveg között cm²-
ként — — Lei 15'—
Többi hirdetési ol-
dalon — — Lei 10'—
Egy garmond sor Lei 80'—

Többszöröcsavart (hatsarkos)
horganyozott sodronykerítés-
fonatok, mindenféle sodrony-
szövetek, horganyozott tús-
készhuzal, vas- és rézbutorok,
sodronyágybetétek a legelő-
nyösebb árakban beszerez-
hetők:

Pásztori & Hettmann

Braşov,

sodronyáru, vas- és rézbutor-
gyárában.

Gyár: Hátulsó-ucca 66. Tele-
fon: 481. Mintaraktár: Kórház-
ucca 32. Telefon: 428.

Cititi

„Lemnul”

Kolozsvári Takarékpénzt.
és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár,
Marosvásárhely és Nagyváradon. — :::

Saját tőkéi 85 millió lej

Minden bankügy-
letet legelő-
nyösebben
végez.

Áruraktárai
a vasut
mellett

Engedélyezett
devizahely.

Betéteket
elfogad

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat. —: Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szaklapja

Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Strada Minerva No. 7. ::: Telefon: 4-44.

Director și răspunzător:
Igazgató és felelős szerk.: } TRAIAN CHIRILĂ

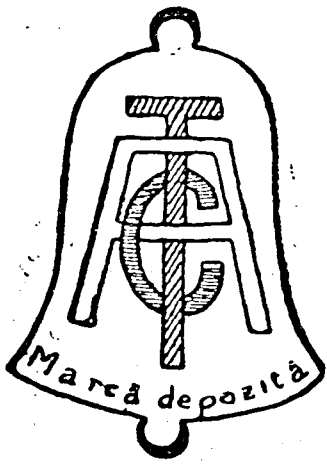
Abonamente — Előfizetési árak:

ará pe un an . . . { Pentru particulari, comercianți și industriași 1200 lei
Pentru bănci și instituțiuni financiare . . . 2000 lei
Belföldön egész évre { Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak 1200 lei
Bankoknak és pénzügyintézeteknek . . . 2000 lei
Pentru străinătate } 1500 lei.
Külföldre }

Jumătate an { 600 lei
1200 lei
Féleuvre . . . { 600 lei
1200 lei

Anunțuri — Hirdetések:

Pagina l. a. cm². } 20 lei
Cimlapon l. oldalon cm²-ként }
In text } 15 lei
Szövegdal }
Un sir garmond } 80 lei
Egy garmond sor }

Cu această marcă este prevăzută
fiecare obiect de argint și lux în
bricat în fabrică

„TACĂMUL” din
CLUJ.

Finetă de 800!

Pozițiile se pot procura în prăvăliile de
bijuterii mai bune. Numai pentru revânzătorii.
„TACĂMUL” fabrică de argintărie. Cluj.
Str. N. Iorga No. 11/A. — Telefon: 4-82.
Adresa telegrafică: „Tacămul”.

Olvassa a

Keleti Ujság-ot

CASA NOSĂTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA, COMERȚ ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 70.000.000

Sediul Social: Satu-Mare

Sucursale:

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI MIHAL.

Afiliațiuni:

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.

Soc. Anonimă Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare.

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmáva

Budapest

a legkellemebből otthon nyújtja a legelőnyösebb
feltételek mellett a keleti pályaudvar érkező
oldalával szemben lévő

Grand Hotel PARK Nagyszálló

BUDAPEST, VIII., Baross-tér 10. szám, mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olcsó szoba árainkból,

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból. (Külön házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjehet
egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg.

Saját érdeke,

ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Előzetes szobamegrendelés ajánlatos!

Industria Sârmei S.A. Cluj

UZINELE: CÂMPIA TURZII

Adresa telegrafică: „FERRUM” Cluj.
Telefon: 440, 347.

Sârma lamina ă, fier de beton, cue de tot felul, sârma arsă, sârma arămită, sârma ghimpată, sârma de oțel, incuietoare de saci, arcuri de mobile, agrape, sârma zincată (galvanizată).

Hengerhuzal, betonvas, tuskeshuzal, acélhuzal, vashuzal, rezelt, vashuzal horganyzott, szög minden méretben, zsákkötöző drótok, írodakapcsok, butorrugó, vashuzal, tenyes, lágyított.

Walzdraht, Betoneisen, Drahtstifte jeder Art, Drahtgeglüht blank, verkupfert, verzinkt, Stahldraht, Stacheldraht, Möbelfedern, Werdernadeln, Sackverschlüsse.

Banca „TRANSYLVANIA” Bank

Soc. Anonimă. Bank Rt. Aktiengesellschaft.

Centrala — Központ — Zentrale

CLUJ—KOLOZSVÁR.

Alapított: 1872-ben. Alaptőke: 22 millió lei.

Sucursale—Fiókiintézetek: Alba-Iulia—Gyulafehérvár, Ditrău—Itró, Gheorgheni—Gyergyószentmiklós, Mercuria-Ciuc—Csikszereeda, Sănmartin-Ciuc—Csikszentmárton, Târgul-Secuesc—Kézdivásárhely, Turda—Torda, Uioara—Marosujvár. **Expozituri—Kirendeltségek:** Câmpia-Turzii—Aranyosgyéres, Ozun—Uzon, Toplița—Română—Maroshévíz.

Elfogad: BETÉTEKET. Leszámitol: VALTÓKA!

Átutalásokat és meghitelezéseket az ország bármely piacára gyorsan teljesít!

Vezérképviselőjét bírja a „Gazdák” Általános Biztosító Részvénytársaság

Telegram: TRANSYLVANIABANK

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.

Fiókiintézet: Dej-Dés, Jibou-Zsibó, Beclean-Bethlen

Saját tőkéei 36 millió lei

Minden bankügyletet legelőnyösebben véggez. — Engedélyezett devizahely. — Átutalás a bel- és külföld bármely piacára.